

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТИ

PROVINCIAL LIBRARY
ПРОЛІТАРИ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАТЕСЯ!
ОБА

UKRAINIAN LABOR NEWS

Адреса:
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.
Winnipeg, Man., Canada.

Address:
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man., Canada.

PIK VII. Ч. 93. ВІСНОК, 4. СЕРПНЯ 1925. WINNIPEG, MAN. TUESDAY, AUGUST 4th, 1925. No. 93. VOL. VII.

Майнері Вел. Британії віднесли перемогу без страйку

ТЕПЕРІШНЯ ПЛАТНЯ І УМОВИ ПРАЦІ ОСТАЮТЬ НЕЗМІНЕНИМИ ЧЕРЕЗ СЛІДУЮЧІ ДЕВ'ЯТЬ МІСЯЦІВ.

Уряд обіцяє вуглевій індустрії допомогу в сумі 60 мільйонів доларів, яка буде виплачуватися до кінця квітня 1926 року.

ЛОНДОН, 1. серпня. — Майнерський страйк у Великій Британії не буде. Прем'єр Балдвін оповістив вчора в парламенті, що спір між майнерами і власниками копалень тимчасово покладено і що власники копалень відтягнули на два тижні проголошення знижки платні. Екзекутивна Майнерська Федерація повідомила телеграфічно своїм дистриктам про відтягнення знижки й приказала майнерам продовжити працю. Спір покладено тимчасово на тій основі, що уряд обіцяє вуглевій індустрії субсидію (допомогу) через дев'ять місяців в сумі 60 мільйонів доларів. Це дасть спрому власникам копалень виплачувати

майнерам теперішню платню. Урядова виплата розпочинається сьогодні, себто з дня, коли мав розпочатися страйк і лакав. В часі, коли уряд буде виплачувати допомогу власникам копалень, урядова комісія має основно розслідувати економічні труднощі в вуглевій індустрії. А. Дж. Кук, представник майнерів, сказав після погодження спору, що "так далеко, як це стосується майнерів, платня і години праці будуть незмінені через дев'ять місяців". Робітничая газета "Дейл Гералд" називає погодження спору "найбільшою перемогою, яку робітництво коли віднесло".

РОБІТНИЧИЙ ПОСОЛ А. А. ПОРСЕЛ ПРО БРИТІЙСКУ ІМПЕРІЮ.

В своїй промові на імперіальній робітничій конференції Порсел назвав британську імперію "величезною невідомою плантацією".

ЛОНДОН, 1. серпня. — А. А. Порсел, робітничий посол до британського парламенту, вибраний на вчорашній сесії доповнювачих виборів в Форест оф Дін, промовляв вчора на відбуваючійся тут імперіальній робітничій конференції. В своїй промові він характеризував британську імперію як "величезну невідому плантацію". Він заявив, що "британська капіталістична класа дереветь в товщі і перестав функціонувати". ЛОНДОН, 1. серпня. — Канадський делегат на імпері-

альну робітничу конференцію Джек Квін з Вінніпегу відкрив на вчорашній сесії дискусію над питанням міждомініальної еміграції. Він сказав, що хоч канадські робітники не бажать ставити якісь перешкоди впусканню іммігрантів до Канади, проте вони не хотіли би, щоб людей спроваджували під вранішнім золотом. Бо фактом є, сказав Квін, що робітники в Канаді борються за життя так само тяжко, як і робітники в Англії.

ЗІРВАННЯ ПЕРЕГОВОРІВ МІЖ ФРАНЦІЄЮ І ВЕЛ. БРИТАНІЄЮ.

Англія хоче, щоб Франція платила їй 20 мільйонів фунт. стерл. річно, а Франція готова платити лише 5 мільйонів.

ЛОНДОН, 1-го серпня. — Вступні переговори між британськими і французькими урядовими представниками в справі звороту довіри, який винна Франція Великій Британії, розбилися вчора в Парижі. Французька комісія вертає нині до Парижа. ЛОНДОН, 1. серпня. — Хоч переговори між Великою Британією і Францією в справі звороту довіри цілком не розбилися, що всетаки вони є в грізному стані. Британія хоче, щоб Франція

платила їй річно 20 мільйонів фунтів стерлінгів, а Франція каже, що може платити лише 5 мільйонів річно, а після 1930 року збільшить цю суму до 14 мільйонів річно. Ріжниця є так велика, що Франція буде примушена зробити нову оферту, догіднішу для Англії. Британський уряд каже, що як лише Французи оподаткують себе так, як інші держави, то вони зможуть сплатити свій довг без ослаблення фінансової стійкості Франції.

ЗАСУДЖЕНО РОБІТНИКІВ ЗА БЕЗПЛАТНУ ТЗДУ ЗАЛІЗНИЦЕЮ.

Минулого тижня залізнична поліція в Трансконі арештувала 35 робітників, які покривали приклади в тигарових вагонах зі східної Канади на жинив в західних провінціях. На поліції в Трансконі їм присуджено заплатити по \$10

кари й кошта, або відсидіти 10 днів у в'язниці. Розуміється, арештовані не мали грошей, бо інакше не були б їхали в тигарових вагонах, і їх відставлено до провінційної в'язниці у Вінніпегу, де вони відсиджують кару.

Бритійці в Нанкіні убили чотирох Китайців

ПЕКІН, Китай, 1. серпня. — Між китайськими робітниками і Англіянами в Нанкіні прийшло до боротьби, під час котрої чотирох Китайців і одного Англіянина убито, кількох Китайців ранено і одного Англіянина взято в полон. Боротьба розпочалася під час виплачування платні в англійській експортній компанії. Робітники мали напасти на компанію і вбити Англіянина. Тоді інші Англіяни почали стріляти і вбили та поранили Китайців.

КИТАЙСЬКИЙ УРЯД ДАЄ ДОПОМОГУ СТРАЙКЕРАМ В ШАНГАЮ.

ШАНГАЙ, Китай, 1. серпня. — Шангайський Центральний Союз Торговлі, Праці й Освіти одержав вчора від китайського уряду 100 тисяч доларів на допомогу для страйкерів. Одержання цієї допомоги може викликати поважні дипломатичні непорозуміння між Китаєм і Великою Британією і Японією. Тутешні Японці кажуть, що пекінський уряд з розмахом надає страйкам, розрухам і бойкотам урядову марку, щоб

вдержати при владі тимчасового президента Туан Чі Джу і його прихильників, та що він давно був би повалений, якби не була вибухла страйки й протичужинські розрухи. Японці кажуть, що Туан офіційно попірає безпорядки, щоб в той спосіб не допустити до повалення тимчасового уряду милитаристами. Одержання грошей від пекінського уряду викликало в шангайських бізнесових кругах песимістичний настрій.

ЕВАКУАЦІЯ РУРЩИНИ ЗАКІНЧЕНА.

ПАРИЖ, 1. серпня. — Сьогодні рано оповіщено урядом, що французька евакуація Рурщини зістала цілковито закінчена; що після півночі минулої ночі в Рурщині не остав ні один французький жовнір. Про це сповістила телеграфічно управа міста команду французької окупаційної армії, однак не одержала ніякої відповіді.

позакрадали з домів, в яких мешкали, меблі, білія, посуду й всякі інші річі, які лише могли дістати в свої руки. Вони забрали навіть ліжка, матраци, подушки, бюрка, лялпи і т. ін. Про це сповістила телеграфічно управа міста команду французької окупаційної армії, однак не одержала ніякої відповіді.

ВІСТИ З ВІННІПЕГУ

БУЛЬВАР МІЖ ПОРТЕДЖЕМ І ПАРЛЯМЕНТОМ.

Міська рада на своїому спеціальному засіданні минулої п'ятниці рішила побудувати між Портеджем евно і парламентарним будинком Меморіал Бульвар, який буде коштувати місто \$132,000.

МІСТО ПЕРЕБЕРЕ КОМПАНІЙНЕ ОСВІТЛЕННЯ.

Після місяців переговорів, міська електронья прийшла до порозуміння з вінніпегською електричною компанією щодо умов, на яких компанія передає електронью свій міський бізнес в області світла й електричної сили. Хоч контракт ще не підписано, то з достовірною жерело повідомляють, що електронья й електрична компанія в приватній спосіб полагодили справу. Для перебрання бізнесу мі-

ською електронью потрібно лише, щоб міська рада й директорія компанії ратифікували угоду.

ГІРСТ САМ ВІДЛАВСЯ В РУКИ ПОЛІЦІ.

Джозеф Ксєвієр Гірст, бувший президент музичної видавничої компанії в Вінніпегу, який натягнув уділовіш той компанії на сотки тисяч доларів і потім втік з Вінніпегу, відлався 28. липня добровільно в руки вінніпегської поліції. Це було для всіх великою несподіванкою, бо поліція поцілій Канаді й Злучених Державах шукала за ним і не могла його найти, а провінційнальній уряд Манітоби обіцяв був наість \$1,000 нагороди за зловлення Гірста. Після відсидження двох днів у в'язниці на поліційній стації, Гірста випущено за бейлом в сумі \$10,000.

ЩО КАЖЕ АБД-ЕЛЬ-КРИМ ПРО МИРОВО ПЕРЕГОВОРИ З ФРАНЦІЄЮ.

Провідник Ріфів заявляє, що примусить Францію на мир, який забезпечить Ріфам повну незалежність.

РАБАТ, Мароко, 1. серпня. — Абд-Ель-Крім видав до своїх жовнів прокламацію, в якій каже, що примусить Францію згодитися на мир, який забезпечить Ріфам повну незалежність.

Осягнувши незалежність, Абд-Ель-Крім каже, що зверне свої сили проти Іспанців, яких зможе легко поковати. ЛОНДОН, 1. серпня. — Делегата з Танжеру до "Таймса" каже, що Абд-Ель-Крім є готовий говорити про мир під умовою, що Ріфам буде дана повна автономія і що мирові переговори будуть відбуватися

в Танжері. ПАРИЖ, 30. липня. — Комунікат з Фезу доносить, що племя Джебаля, яке є одною з головних опор Абд-Ель-Кріма, закінчило тепер жинив і дає Крімові 20,000 воявників проти Французів. Крім концентрує цих воявників на північному березі ріки Льюкос і має намір кинути їх або проти Везану у французькій зоні, або проти Лярашу в іспанській зоні. Інші племена під контролею Абд-Ель-Кріма також кінчать жинива й висилають всіх спосібних мушун на фронт.

ПОЛОЖЕННЯ ФРАНЦУЗІВ У ВЕЗАНІ ЩОРАЗ ПОГІРШАЄТЬСЯ.

Маршалок Льюйте, французький губернатор Марока, замісний А. Саром, що є послом до Туреччини.

ЕЛЬ АРАШІ, Іспанське Мароко, 31. липня. — Повідомляють, що положення у Везані стає гірше з дня на день. Повставши Мароканці оточують місто зі сторони гір Сеп і Сарсар. На схід від Фезу й на північ від ріки Верга повстанці фортифікують свої позиції. Французькі війська збираються у великому числі, боячися поважного атак. Прибуваючі з Франції жовніри

концентруються між Вергою й Везаном. Айн Буайса даліше знаходиться в стані облоги. ПАРИЖ, 31. липня. — Урядова газета "Парі Соар" сповіщає, що маршалок Льюйте, французький високий комісар в Мароко, поверне до Віші на лічення і його місце займе на стало Альберт Саро, теперішній французький амбасадор до Туреччини.

В МІСТАХ КИТАЮ ВІДНОВИЛАСЯ АГІТАЦІЯ ПРОТИ ЧУЖИНЦІВ.

Прибична сторожа високого державного урядника в Кантоні убила 11 китайських страйкерів.

ЛОНДОН, 30. липня. — Делегата з Гонг Конг доносить, що в Сватові, Амою й Фучові відновилася протичужинська агітація. Коли недавно прибув до Сватова корабель "Гайнунг", велика юрба, озброєна в рушницю, зібралася в порті й ріжними окликами висловлювала свою ворожнечу до офіційрів і пасажирів корабля. Юрба не дозволила європейським мешканцям в Сватові увійти на прибувший корабель.

Подібні події мали місце в Амою й Фучові. ЛОНДОН, 31. липня. — Делегата з Гонг Конг доносить, що в Кантоні прибична сторожа високого державного урядника убила 11 китайських страйкерів. Юрба страйкерів зібралася була перед домою того урядника й домогалася денної страйкової допомоги. Делегата доносить про "наплев Росія з Владивостоку в Кантоні" і каже, що два російські кораблі прибули до Вампоа, 27 миль від Кантону.

КОМУНІСТИЧНІ ПОСЛИ У ФРАНЦІЇ БУДУТЬ ВІДСИДЖУВАТИ КАРУ.

ПАРИЖ, 28. липня. — Апеляційний суд потвердив засудження комуністичних послів Марселя Кашена й Вайляна Кутторіє на шість місяців в'язниці і заплачення 1,000 франків кари за підбурювання жовнів. Комуністичних послів засуджено було в поліційному суді

ді 1923 року. Проти засуду внесено апеляцію до вищого суду і аж тепер потверджено засуду. Кашена й Кутторіє засуджено було за маніфест, виданий комуністичними послами під час окупації Рурщини. Під маніфестом були підписані обидва згадані послі.

“UKRAINIAN LABOR NEWS”
Printed and published tri-weekly by the Workers and Farmers Publishing Association, Limited, a joint stock company, incorporated under the laws of Manitoba, at its head office and place of business, at the corner of Fritchard Avenue and McGregor Street in the City of Winnipeg, Manitoba.
M. Popovich, Secretary.

Subscription per year \$4.00

Telephone: J 1465.

“УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ”
газета для робочого людю — виходить три рази на тиждень:
у вівторок, четвер і суботу.

Видав. Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, інкорпороване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Укр. Роб. Домі, на ро-ві вулиця Фрічард і Макгрегор, у Вінніпегу, Ман. М. Попович, секретар.

Передплата на рік \$4.00

Адреса:
UKRAINIAN LABOR NEWS
Cor. Fritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

В ОДИНАЦЯТУ РІЧНИЦЮ.

Нині минає 11 літ, як на європейському континенті залунав перший вистріл і полудас перша кров імперіалістичної світової війни. Від того дня кров лилася поверх чотирьох років. Десять мільонів робітників і селян лягло трупом в тій війні, а до дому вернуло двадцять мільонів калік і сиріт.

Зруйновано сотні тисяч осель, піть, знищено міста, наукові установи, пам'ятники старовини, знищено те, що сотками літ будовано на кістках і крові працюючих.

А за що? За поділ світа капіталістами, за колонії, за ринок збуту, за джерела сировини, за дешеві руки колоніальних рабів, за панування над світом; і все це в інтересі гурта світових хизжаків-банкірів, в інтересі фінансового капіталу, що править тепер світом, в інтересі висиску ними працюючих.

Після побди над Францією 1871 року, німецький капітал і індустрія почали скорим темпом розвиватися. Ім стало тісно в рамках своєї країни, а колонії до того часу вже поділили між собою англійські, французькі і бельгійські капіталісти. Своїми технічними досягненнями Німеччина почала виробляти товари високої якості і витиснути ними товари французьких і англійських виробів з їх власних колоній. Почалася завзята боротьба між англійськими і німецькими капіталістами. Німеччина почала настирливо перетис в Малу Азію, звідси в Багдад залізницею з Бєрліном. Мала Азія — це нафтове джерело, а тепер нафта — це головний двигун індустрії і промислу, головно транспорту.

Далі Німеччина почала загрожувати англійському пануванню в Персії, а Персія, це ворота до Індії. Зріст німецької воєнної флотії почав загрожувати пануванню Англії над морями.

За це й почалася війна, а вистріл в Сараєво був тільки попереднім приводом до її розпочаття. Це не була війна демократії проти німецького милітаризму, це була війна двох однакових милітаризмів. Німецький милітаризм повелено, а на його місці виступив той самий захланний милітаризм Франції і Англії. Події в Китаю й Мароко є найкращими свідченнями. Куди в 1914 році витягнула свою залізну руку кайзерівська Німеччина, там нині панує капітал Англії, Франції, або Америки.

За це й лилася кров працюючих цілих чотири роки. На цій війні капіталісти нажили нові колонії, нові мільярди доларів, а мільони працюючих втратили свої голови. Мільйони сідали дома, наживали нові сотки мільонів на виробляванню воєнної амуніції, а працюючи вносили свої голови на полі бою. По закінченню війни мільйони і їх розпуха молоді поїхали з цікавістю дивитися на окопи, на зруйновані поля та міста, а робітники й селяне в мундурах полоненців з поля бою до дому (якщо вони його мали?) без рук, без ніг, без очей.

Капіталістичні хизжаки нині святкують що ганебну одинадцяту річницю, бо вона їм принесла мільярди, а працюючі проклинають її, бо вона принесла їм нужду, голод і сльози. Мільйони вдов, десятки мільонів сиріт проклинають нині цей день. Мільйони калік без рук, без ніг, без очей заповнюють вулиці європейських міст, вставляючи руку за куском хліба. Німецькі капіталісти, наприклад, так “амілосердилься” над тими молодими жовірами, яким вони трілившими газами повишкікали очі, що дали їм собак за провідників. По вулицях і кав'ярнях Бєрліну ви стрієте сотки молодих робітників, провідниками яких є собаки. Жовірів тримає собака на ланцюгу і так собака йде вперед, а він за ним з наставленою рукою. Ці собаки тресовані і їх є багато при військових шпиталях. Це капіталістична заплата робітникам за відобрання від него світу-сонця.

Але капіталістам і їх урядом цього ще мало. Вони готують до нової ще страшнішої своїми наслідками війни. Вони будують нові кораблі, літаки, велічні гармати, нові трілильні гази, якісь страшні лічі смерті. І все це на працюючі маси.

Тому нині, в одинадцяту річницю світової війни, працюючі повинні підняти голос протесту: проч з капіталістичною війною! Хай живе горожанська війна за вивільнення працюючих з висиску капіталу та за усунення всяких війн на землі.

ОРГАНІЗАЦІЯ І ТІ ПРЕСА.

Коли ми переглядаємо історію розвитку визвольної боротьби працюючих, то бачимо, що вона тісно зв'язана з історією розвитку робітничої преси, або наваки.

Галицькою на радянську пресу. У визвольному русі російського робітництва, робітництва тих земель, з яких складалася царська Росія, роллю провідника відігравала робітничая преса. Гіттин, переслідував її царський уряд, загонив в підземелля, її редакторів та співредакторів, а навіть читачів кидав в тюрми, гнав на Сибір, виводив розстрілював. Коли неможливо було видавати дійсно робітничих газет в центрі царської Росії, тоді провідники революційного робітництва видавали їх за кордоном, друкували їх на тонькому папері і перепачкували негальною в Росію.

Коли визвольний рух російського пролетаріату діяв на періоди, або епохи, то їх так і називають після нави газет: епоха “Іскри”, епоха “Звєзди”, епоха “Правди”.

Один з старих російських більшовиків, Н. Полетаєв, пише в московській “Правді” з 4. травня, 1924 року:

“В історії партії епоха “Іскри” і епоха “Звєзди” і епоха “Правди” пройшла червоною ниткою. Якщо перша (“Іскра”) залучила найбільш сильні організації і розвинуті частини партії, то друга (“Звєзда”) відіграла рішучу роллю не тільки в російській, але і в світовій революції”.

День появи на світ “Правди”, нинішнього органу Російської Комуністичної Партії, російські робітники проголосять ще 4. травня 1914 року днем робітничої преси і тепер цей день робітничої преси поширено на цілий світ.

В Харкові і всіх великих центрах Радянської України святковані 28. травня ц. р. патрістичній ювілей “Вістей ВУЦВК”. Святковані тому, що п'ять літ існування “Вістей”, це п'ять літ завзятої боротьби трудящих мас України на політичному, господарському і культурному фронтах, що закінчилися цілковитою перемогою робітництва і селянства.

6 люде, які кажуть: “Ті газети тільки те й роблять, що сваряться між собою, тому не хочу а їх читати”. Певна річ, що коли газета тільки те й робить, що “свариться” з своїм противником, тоді вона не виконує своїх завдань. Але не “свариться” зовсім вона не може. Між робітничою а капіталістичною пресою йде боротьба так само, як між робітниками а капіталістами, і преса обох цих класів мусить цю боротьбу відбивати на своїх шпальтах. Це не сварка, це глибока класова боротьба. Сварку можна помирити, а класової боротьби, доки існує соціальна нерівність між людьми, ніхто і ніщо не затамує. І як робітничая, так і капіталістичная преса цю боротьбу поглиблюють, хоч на зверх капіталістичная преса старатиметься її загладжувати. Те загладжування подібно до так званих вовчих ям, що їх на війні копають і зверху прикривають противники один другому. Робітничая преса в цьому випадку цілком отверта і ве во рога в саме тімя.

Перейдемо тепер до наших організацій і до їх преси в Канаді. Також їх існування. Кожний відділ котрої-б то не було найбі організації бореться за своє існування на місці. То зовнішні вороги наслідують на него, провокують, шпійнують, доносять, стараються кинути неагоду в нутро організації. То приміщення бракує, то нема відповідних свідомих і відданих сил для ведення організаційної і освітньої праці. Одним словом, як робітничі борються шпідра за своє існування в своєму приватному житті, так і його організації.

Всі відділи наших організацій розкидані по великих проєкторах Канади, віддалені один від других тисячами миль. А проте вони живуть одним духом, одним стремлінням, провадять роботу після одного плану. Розуміється, для цього вони мають спільні конституції, статуту, а що найважливіше, однаково терплять гнів пануючої класи. Але відберіть ви у них їх пресу і життя в організаціях завмре, якщо не завмруть цілком і самі організації. Бо преса є їх душінок, провідником, вчителем, інформатором — одним словом є язиком цілої організації.

Коли у нас була тільки одна організація й та щойно почала відраджуватися після поразки 1918 року, для неї вистарчалою була одна газета, “Укр. Роб. Вісті”, що виходила раз на тиждень. Але організація зростала, і збільшала свої вимоги, які треба було задоволювати. Її треба було вчителів, дрігівників, організаторів, лекторів. Поруч з цим організація ставила більш вимоги і до свого органу... В тижденьовий її стало тісно так само, як стало тісно в чужому приміщенні. Будучи власні будинки і поширюючи свою працю на різні галузі організаційної і освітньої діяльності, організації одночасно поширювала свою пресу, а преса зміцнювала організацію. Обидва ці чинники росли і розвивалися паралельно.

Як-ж перебудити епоху перед нами на майбутнє? Це залежить від обставин і від нашої організаційної діяльності. Ми одно знаємо: майбутнє вимагає від нас ще більше інтенсивної праці, чим ми працювали в минулому. Ми мусимо всіми силами збільшувати нашу організацію. До У.С. К.П.К. ми повинні приєднувати нових членів, яких ми повинні взяти з наших освітніх та заможгових організацій. Ті товариші і товаришки, що пройшли першу ступінь освітньої школи в організації, повинні вступати в ряди комуністичної партії, тоб-то в школу політичної боротьби. Ряди освітніх і заможгових організацій треба побільшити новим членством, це тими робітниками і фармерами, які до цього часу стояли поза організацією.

А поруч з цим і в інтересі цього треба поширювати і зміцнювати свою пресу. Цего не треба забувати ні на хвилину. Обов'язком кожного члена й членкині всіх наших організацій є сприяти поширюванню свого друкованого органу. “Українські Робітничі Вісті” є явраз тій організації. Вони три рази на тиждень цілий рік приходять до свого читача до хати, приносять йому вісти про події в цілому світі, про життя й боротьбу робітництва й селянства, про підступи буржуазії, нарешті, про життя і працю наших організацій в Канаді. Вони є тим звеном, що лучить українське робітництво Канади з працюючими іншими країнами, а членство і відділи всіх наших організацій лучить в одну велику родину. Коли-ж ми бажаво, щоб ця родина зростала, поширювала свою газету — “Українські Робітничі Вісті”, збільшавши ряди її читачів, пам'ятаючи, що кожний новий її читач, це новий член нашої організації.

Робітник.

ДОВКОЛА ЗЕМЕЛЬНОГО ПИТАННЯ В ПОЛЬЩІ.

(Листи з Західної України.)

Польський уряд, що з цинічним спокоєм приглядається страшній катастрофі західно-українського селянства і вувотується від довшого часу над “земельною реформою”. В комісії земельних реформ польського союму ухвалено недавно проект, який перед кількома днями вийшов під обради союму, як т. зв. “ustawa o parcelacji i osadnictwie”. Судьба його — як пише львівське соціалістичне “Світло” — на терені союму ще остаточно не вирішена. Зголошено до 1000 поправок з боку соймових клубів, які від прийняття тих поправок узалежнюють своє відношення до самого закону. Ясне становище до цього часу заняли тільки фракція комуністичних послів, український і білоруський клуби та вчати “Визволення”.

П.П.С. як звичайно держиться системи торгу з пануючими верствами, маючи надію, що тою дорогою властє ій довести до якогось компромісу... Поступила отже, як звичайно, це робити у всіх справах, шляхом льжакської угоди з сильними “міра сего”.

Щоби узвяти собі характер і тенденцію нового закону, вивтарити познайомилися з головними його параграфами. Без сумніву найважливішою

походження все-ж таки зможуть дістати хоч-би частину розпарцельованих земель.

Лозії ті розвиває наступний 52. артикул проекту закону: Подаємо в дослівнім перекладі:

- а) При всякій parcelacji, з поміж кандидатів, які мають різні професійні і господарчі кваліфікації, в першу чергу узгаднені повинні бути:
 - а) арендатори-членими і офіційні парцельованих маєтків.
 - б) заслужені жовіри польської армії, як також польських добровільних відділів.
 - в) різні (вдовичі або сироти), які остались при житті після польських жовірів польської армії або польських добровільних відділів.
 - г) абсолютні українські жидки”.

На підставі цього артикулу підуть на українські землі знов нові сотки тисяч осадників і колоністів.

Артикули 70-71 і 72 передбачають для них доволі значні

економічні полегші, велику поміч фінансову на загосподарювання, різні вигоди при сплаті за набуті землі.

Позички на ту ціл в висоті до 2500 золотих роздічнуться щойно в 5 літ по набуттю парцелі.

Так задумує польський уряд “розв'язати” пекуче земельне питання у Польщі. Але можна вже заздалегідь сказати, що до ухвалення навіть такої “устави” не дійде. Польська реакція та поміщицтво всіми силами пре до повалення проекту. Між дескими послами ліберального міщанства та середнього польського селянства, які обстоюють проект, а правницею йдуть у сойма формальній бої на язик. Соймаві звіти перевищають всякі найбільш гумористичні повідомлення.

“КУДИ ПРЕШЬЯ, ХУДОБО”.

Суд над еволюцією в Дейтоні “доказав”, що бог створив чоловіка на свій образ і подобіє, як про це говориться в біблій. Церква проповідує це від тисяч років. В такому разі повинно вже подобіє бога — чоловік наслідувати діла божи.

В тому то явраз і річ, що самі послідувачі біблій, її проповідники нічого спільного з нею не мають, особливо з її новим, християнським тестаментом.

Писався вже в газетах про суд між православними “душпастирями” в Нью Йорку — архієпископом Платоном і єпископом Адамом Филиповським. Судилися ці єпископи між собою за “царство боже” на землі, за те, котрий з них має спасати душі православних в Америці.

Перший суд присудив право Адамові Филиповському. Почувши за собою закон, Адам вийшов від поліції і смердчій газови бомби та ними вигнав архієпископа Платона з собору і архієрейської палати, а сам заєв в них з “духовними чадами” своїми.

Платон авернувся до вищого суду, а той повернув назад йому собор св. Николая і палату, а Адама арештував і засадив на 30 днів за образу суду та вкарвав його і його адвоката по \$250.000 кари за інші “побожні” справи в зв'язі з відібраним собором у Платона.

Але на цьому справа не скінчилась. Хоч єпископ Адам сидить за ґратами, його прихильники не хотіли віддати собору Платонові. Вони вкрилися в соборі і рішили замість силі божи, вжити сили власної, щоб

Робітник.

НЕВДАЧА ІМПЕРІАЛІСТІВ.

Недавно закінчилися напруження між Великою Британією і Радянським Союзом. Дипломатичний кореспондент газети “Дейлі Гералд” В. Юсел в одному з останніх чисел відкриває всі обставини, серед яких була послана британська нота Радянському Союзі.

По думі В. Ювера — нота була вислана за скоро, дякуючи найбільш реакційним англійським міністрам з лордом Біркенгедом на чолі, що настоялися вислати ноту як найшвидше.

Було це зроблене ще до того, доки англійський уряд вспів порозумітися в цій справі з урядами інших держав. Італія рішуче відмовилася підписатися під такою нотою. Франція відповіла, ніби співчуваючо, але більше не сказала ні слова.

Сьогоднішній реакційний уряд Німеччини теж не підписався під нотою, не хотючи надто далеко заходити в протирадянській політиці.

Між тим, проданка парижська преса, підкуплена золотом, піднесла протирадянську кампанію. Газета “Ехо де Пари” писала:

“Одинока музика, до якої комуністичні варвари будуть прислухуватися, це — музика трояких гармат направлених на Кронштадт з вех англійських кружляків”.

Друга парижська газета взяла “до світового хрестоносного походу проти більшовиків”.

Піднята парижською пресою кампанія до нічого не довела. Англійські імперіалісти не рішилися ділати самостійно. Окрім цього реакційний кабінет Балдуина був попереджений, що організовані працюючі маси Англії будуть як найрішучіше протестувати проти сили такої ноти радянському урядові: з огляду на все це, англійським реакціонерам, на чолі з лордом Біркенгедом, так й не вдалось зрівати зносини з Радянським Союзом і патривти на него інші капіталістичні держави.

РОБІТНИКИ — СОЦІАЛ-ДЕМОКРАТИ ЙДУТЬ З КОМУНІСТАМИ.

Районна конференція соціал-демократів Турингії, в Німеччині, ухвалила пропозицію компартії до боротьби з новими митами. Одночасно з багатьох міст Німеччини надходять відомості, що чимало фабзавкомів приєднуються до вимог компартії, які подані у відкритому листі до всієїмількового об'єднання профспілок. Спільний дружний виступ соціал-демократів, комуністів та членів фабзавкомів це дуже характерна подія, що свідчить про великий злам у настроях німецьких робітників.

3 НАШИХ ДНІВ.

Фармер МекКормік, син міліонера Гаролда МекКорміка, власника тресту International Harvester Co. в Злучених Державах, про якого буржуазная преса багато писала, що він став “робітником” на фабриці свого батька, — по кількох тижнях покинув працю в Мічигані і їде тепер до Африки, аби по тяжкій праці, яку робітники виконують ціле своє життя, міг відпочити. А яка ж подяка робітникам? Куди пойдуть вони, аби знову набрати нових сил?

В кожному числі українських патріотичних і політсько-економічних газет в Канаді повно брехонь, демагогії і безсоромної лайки на українську робітничу пресу, робітничих провідників і на свідоме робітництво взагалі. Як-би хто хотів відповідати на всі ті гідоти, то треба-б видавати окрему газету. А ми підтримуємося одної мудрої-старої приказки: “ніщо так не характеризує людини, як її холодне поведіння супроти дурнів”. Це краще, як всі відповіді.

В нійкій капіталістичній країні робітник не може почуватися добре, бо мусить кормити багато паразитів-галапасів. Краще робітникам-буде тільки тоді, як усунуть капіталізм і будуть працювати тільки діятих, які теж будуть працювати. І тоді ніхто не потребуватиме утікати в чужі країни за шматком хліба.

Буржуазія без найменшого милосердя використовує розжалоблять її невинні жертви сьогоднішньої системи висиску; не бачить сліз, не відчуває терпіння і недостатку бідних людей. З’розуміти як найбільшого висиску вде буржуазія по своїй дорозі і замисилася серія, має несансний жолюдок. Однак характеристичною прикметою кожного висискувача є страх перед наслідками за його брутальність. Буржуазія боїться того дня, коли повенелені повстануть і скажуть своє слово. Цим власне пояснюється це, що в цілому світі буржуазія бачить в найменшому організованому ділі, в кожному слові свідомого робітництва — першій проміні вогню, в якому згорить висиск. Тому-то з такою старанністю працюють буржуазні шпійони і поліція, тому власне так часто тюрми вітають в своїх сирих мурах робітничих провідників і свідоміших робітників.

Багачі не дозволяють обкрадати себе добровільно. Але робітників дозволяють!

Іваш Неможлики.

НА УКРАЇНІ БУДУЮТЬ НОВІ ЗАВОДИ.

З Харкова доносять, що зв'язуючи на те, що мають поширити промисловість 1925—26 року на 79 відсотків, Віща Рада Народнього Господарства намітила збудувати 22 нових заводи, на що треба 30 мільонів карбованців. Мають збудувати величезний завод плагів з продуктивністю 400,000 плагів на рік, а також заводи струменту, шкляний і лісовий, шкіряну, маслобійну і махорочні фабрики. Вирішено, “що почне працювати великий завод для виробу котлів, таганрозвий, цементовий завод у Донбасі й содовий у Славянську”.

СТУДЕНТСТВО ВИМАГАЄ СКАСУВАННЯ НЕРІВНІ ДОГОВОРІ.

Виконавчий Комітетт всекитайської студентської спілки в Шангаю телеграфом запропонував цейському урядові послати державам ноту з вимогою переглянути нерівні договори. Виконком обіцяє урядові нову підтримку в його боротьбі.

Не забувайте про пресовий фонд наших часописів.

МЕКДОНАЛД В ОБОРОНІ ЦАНКОВА.

МекДоналд, бувши "робітничий" прем'єр, знову попів свої пальці. Кілька тижнів назад, в розгари найдикшого терору в Болгарії, коли вбивали робітників і селян та мучили їх різними терпіннями, три члени Англійської Партії Праці — Веджвуд, Малон і МекКіндер якраз ходили в Болгарію і приїздили відти звідомлення, в яких розкривали нечувану тиранію Цанкова. Їх звідомлення викликали в Англії величезне враження. Вони примусили газету "Дейлі Гералд" підняти

Цанкові жандарми ведуть на розстріл болгарських комуністів.

голос і навіть деякі буржуазні газети змінили свій тон. В той самий час МекДоналд вислав болгарським соціал-демократичним партіям, в якому писав, що всі три очевидці не мали основних заявляти, що їх посилала Партія Праці, знаходячись в Болгарії по своїй особистій ініціативі і їх звідомлення та заяви не можуть розглядатися, як заяви від імені Партії Праці.

Болгарські соціал-демократи зараз-же передали це письмо реакційній болгарській пресі, яка використала його цілковито з метою оправдання кривавої роботи соціал-демократів і цанківського уряду. Одна місцева організація Незалежної Партії Праці, а також цілий ряд інших організацій, протестували проти того-письма. МекДоналд, по одержанню резолюції протесту від організації тої партії, якої він є лідером, заявив, що та організація не повинна вмішуватися не в свої справи, бо нічого не розуміє вона в тих справах, проти яких ухвалена резолюція. Окрім цього МекДоналд назвав членів тої організації просто слугами несвободного царя.

Секція вислала МекДоналдові відповідь і опублікувала свою відповідь разом з письмом МекДоналда, повторивши свою заяву про це, що пишимо МекДоналда до болгарських соціал-демократів: "причинилося до зміцнення переслідувань болгарських робітників і селян реакціонерами". Після опублікування цієї кореспонденції, з нападами на МекДоналда виступив Веджвуд. Тепер проти МекДоналда виступив ще й професор Гуд, який тількищо повернув з Болгарії. Він пише:

"Страшито, що мали місце в Бурсі на близькому віддаленні від мого пароплава; предивні виступи, які подавали англійські громадяне, що живуть в Болгарії і потверджені Болгаріями — сторонниками сьогодишнього болгарського уряду; фаворитів війська у відношенні до всіх, — все це примусило мене протерти очі, коли МекДоналд заявив, що його письмо здержало убійства. По-моєму певно цікаво буде знати, що події 1923 року в Болгарії коштували 21 тисячу трунів англійські та болгарські мешканці повідомляли мене, що теперішній терор коштуватиме тисячі тисяч. Відки-ж МекДоналд набрав свої відомості? І що ще більше, — хто уповноважив його писати письмо, яке, як це може бачити кожний розумний чоловік, буде розглядатися, як оздобрені теперішнього терору?"

Це письмо, що появилосся зараз-же після згаданих інцидентів, значно пошкодило МекДоналдові. В цьому немає найменшого сумніву. Доклад Томи Шоу, опублікований від імені 2-го Інтернаціоналу, теж не на добро йому і нічого не додасть до поваги 2-го Інтернаціоналу, якщо він не буде розглядатися, як оздобрені теперішнього терору?"

3 ПОЛЯ КЛАСОВОЇ БОРОТЬБИ.

націоналу, якщо взагалі в него залишилася це якабудь повага. Соціал-демократи Том Шоу і Адлер пишуть:

"Нема ніякого сумніву, що Болгарія являється жертвою подвійного батога. З одного боку робота комуністичних і аграрних елементів, які є відомішими за повторюючіся убійства і грабунки; з другого боку — факт, що уряд Цанкова установив білий терор. Треба підняти спосіб, який дозволив би край диктатурі і насильству. Болгарські соціал-демократи думають, що тільки утворення дійсно демократичних сил в стані виконати це".

Іншими словами, соціал-демократи мріють про коаліцію з протикомуністичними і протиселянськими буржуазними партіями (гарні соціалісти!). Виконавчий Комітет Англійської Партії Праці і генеральна рада трейд-юній не так дивляться на справу. Вони прийняли резолюцію, яка каже:

"По думці англійських робітників, здалення політичного руху силою не веде країну до миру і до введень демократизму. Об'єднане зібрання з затриманими стверджує постійне існування в Болгарії режиму військового суду, цензури і брань, безправних арештів і закидання людей в тюрми без суду, які притримують своїх політичних переконань, протинних переконанням уряду і безкарних актів — партійної і особистої тишати."

Здається, що годі уявити собі резолюцію більше умиротворену, як ця, хоч все таки ліпша вона від резолюції Шоу і МекДоналда. Цанківський терор потряс робітничим рухом і треба признати, що в цілій Англії робітничий прес і робітничі бесідники критикують режим Цанкова. Власне тому, що це було ясно для кожного, 2-ий Інтернаціонал уповноважив Шоу перестави "свідство", а МекДоналд старався скомпромітувати Малона, Веджвуда і МекКіндера. Як-би не вагалися ліві лідери англійського робітничого руху, позиція МекДоналда, Томаса Шоу і інших лідерів правого крила асна для кожного. По своїй принципіальній політиці вони могли-б зайняти почесне місце в рядах консервативної партії. Але, розуміється, з точки погляду тактичних домагаь буржуазії, вони краще всіх виконують свою роль, являючись найбільшими зрадницькими лідерами робітничого руху.

Джон Морбі.

НАМИРИ АМСТЕРДАМУ.

Мельнічанський, член президії радянських профспілок, у розмові з співробітником преси з приводу конференції представників японських, китайських та індуських профспілок, що їх скликає Амстердамський Інтернаціонал у Берліні, сказав:

"Скликаючи у Берліні конференцію представників проф-організацій Сходу, Амстердам хоче встати на налігач профрух на Сході, бо він іде не тими шляхами, як цього-б бажали амстердамі. Вони хочуть завести Схід у те багно, де загрозив європейський робітничий рух. Але амстердамцям у цьому, без сумніву, не пощастить, бо економічне становище Сходу штовхає його політичний рух на революційний шлях".

СУД НАД МЕКЛЕНБУРСЬКИМИ КОМУНІСТАМИ.

У Ляйпцігу, в Німеччині, почався процес мекленбурських комуністів. На лаві підсудних 19 робітників. Між свідками — 6 співробітників охорони. Підсудних обвинувачується в державній зраді та в тому, що вони переховували вибухові речі й зброю. Це було тоді, як мекленбурські робітничі організували самооборону і коли бешкетували фашисти.

ЗБИГОВИСКО АМСТЕРДАМЦІВ В ЛОНДОНІ.

На засіданні Викойкому II Інтернаціоналу провідник французьких соціалістів Ренодель зробив доповідь про те, як ставляться французькі соціалістичні партії до війни в Мароко. Його доповідь критикували делегати Англії й Німеччини. Резолюцію в цій праві відкладено до конференції робітничих та соціалістичних партій.

МІТО ВІД НЕБІЩИКІВ.

Польський залізничник Оттремба, вихавши на німецьку територію транзитним поїздом, згинув там підчас залізничної катастрофи. Вдова рішила спровадити тіло небіщика до Польщі, але польський митний уряд зажадав від перевозу трупа 300 золотих яма. Вдова не мала грошей і поховала чоловіка на німецькій землі.

ПОЛЬСЬКИЙ ПІДПОРУЧНИК ПРО ПОЛЬЩУ.

Польський підпоручник Тадеуш Мончинський, що втік з Польщі, приїхав до Харкова, де він звернувся до радянського громадянства з листом, в якому з'ясовує причини свого переходу в радянську країну. Він відзначив, що як син робітника і як пролетар, відчував класову ненависть до польського буржуазно-поміщицького уряду. Особливо, коли бачив жорстоке переслідування населення на Волині та Білорусі.

НОВИЙ БІЛОРУСЬКИЙ КЛЮБ.

Чотири послы соймового білоруського клубу: Тарашкевич, Мітла, Рак-Михайловський і Волошин виступили з клубу і утворили новий клуб під назвою: Білоруська селянсько-робітнича громада. Сталося це наслідком непорозумінь в дотеперішньому білоруському клубі в справі земельної реформи.

3 поля науки і техніки

ВІДКРИТТЯ СЕРЕДНОВІСНИХ УКРАЇНСЬКИХ ФРЕСКОК У ЛЬВОВІ.

В старій дільниці міста Львова, на Вірменській вулиці мало що не 600 літ стоїть вірменська катедрна. Є це одна з старих львівських будівель, хоч до неї українські церкви теж були. В цій то катедрі йде тепер відродження "стіни в середині". Увесь час за роботами приглядався відомий у Львові консерватор Богдан Януш. Він чоловік тямущий в старовинних речах, отож і догадався, що в такій старій церкві, що свого часу була дуже багата, мусять бути на стінах якісь цінні старі малюнки. І він не помилився. 7. червня він зауважив, що під тинком, який здирали робітники, показалося мальовило.

ПРІЯКИ ФРАНЦІЇ ПРОТЕСТУЮТЬ ПРОТИ ЗМЕНШЕННЯ ПЛАТНІ.

Федерация гірняків, що належить до унітарної конфедерації праці, постановила разом з федерацией гірняків, що належить до генеральної (реформістської) конфедерації праці, проголосити 27. липня страйк протесту, коли підприємці не відмовляться від свого наміру зменшити заробітну платню.

ЗНУЩАННЯ З ГЕРОЯ ПРОЛЕТАРСЬКОЇ РЕВОЛЮЦІЇ.

Адміністрація бреславської фортеці в Німеччині перевела недавно трус в відомого комуніста Макса Гельца, що, як відомо, є ув'язнений там уже 6 років. Після цього було заарештовано його жінку й її двоє товаришок, а тов. Гельцові заборонено мати деякі зносини зі зовнішнім світом. Коли тов. Гельц гаряче запропонував проти цього, його переведено до глухої поодинокій комірці, де він і перебуває тепер.

БІЛЬОКАДА ПОМЕШКАННЯ ЗАГЛУЛА ПАШІ.

Протягом останніх тижнів "Будинок Наші" в Каїрі, в Єгипті, де живе Заглула-паша, оточений озброєними салдатами, що мають найсуровіші директиви нікому не дозволити переступити порогів дому, де живе Заглула-паша — провідник єгипетських націоналістів. В Каїрі багато депутатів з провінції, приїхали протестувати проти дикунського терору над прихильниками Заглула. Нікого з них не пустили до Заглула патрулі, що охороняють всі квартали навколо його дому.

УРОЖАЙ НА УКРАЇНІ ДАСТЬ МІЛІАРД ПУДІВ.

Дня 10. липня, на засіданні президії Держплану України, заслухано доповідь центрального Статистичного Управління що до стану засів на Україні та загального збору хліба 1925 року.

Засівна площа України, проти минулого року, збільшилася на 710,000 десятин. Взагалі на Україні цього року засіяно 17,700,000 десятин. За останні три роки засівна площа збільшилася на 4 мільйони десятин і становить площу 1916 року. Урожай по всій Україні 1925 року, крім районів Придністр'я, має бути вище за середній. З десятини у середньому мають зібрати 67 пудів, а в деяких округах Київщини урожай досягне 100 пудів з десятини. Загальна сума валового збору хліба на Україні цього року становитиме 1 мільярд пудів з лишком. Виходить, що урожай цього року перевищить торішній на 472 мільйони пудів. До воєнного часу гарні врожаї на Україні давали у середньому мільярд сто мільйонів пудів. Надії на врожай трав на Україні зараз не дуже сприятливі. Заслухавши доповідь, Держплан виділив спеціальну комісію, щоб розробити справи, що торкаються реалізації врожаю і організації експорту.

ке до роботи, хоч просте в своїй заправі. Це є найтраваліше малювання на стіні; за тисячі років фарби так мальовані — не блякуть. Ніжне на стінах, мальовила знищені, хоч були дуже великі і гарні. Але їх дуже подогоали колись, як репарували стіни. Догодуються, що у лівій стіні є таке саме вікно і будуть теж фрески. Отже — що значить це важне знайдення? А ось що: найперше, це казує, що вже тоді, то є приблизно в 1400 році, чи біля того, Львів був культурним і поважним осередком, а не провинцією. Що культура його й культурні вимоги були дуже високі. Що Львів посідає найкультурніші здобутки того часу. Ці фрески, як бачимо є українсько-візантійськими, себ-то в тім стилі, що панував тоді на українських землях. А через те, що Польща в цім відношенні тоді стояла культурно нижче, то можна би припускати, що маляри тої самої генерації мусли малювати славні мальовила в Кракові, Самборі та Лебліні.

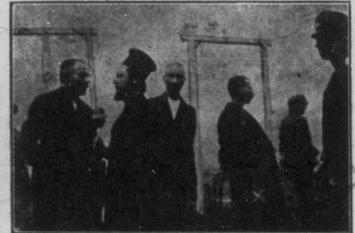
РІЖНІ ВІСТІ.

ЯПОНІЯ ПРИСТУПАЄ ДО ВИКОНАННЯ ПРОГРАМИ СВОЇХ МОРСЬКИХ ЗБРОЄНЬ.

Японія приступає до виконання програми своїх морських зброєнь. Мають бути вибудовані в прешу чергу 4 кружляки і 4 торпедовці. Обі держави над Тихим Океаном, себ-то Залуцянською Японія та випередки роблять морські зброєння.

Засудженням болгарських комуністам читають смертний присуд.

Під прийшов спастись душу перед шибениками.

А. СІНКЛЕЙР. 7) ГЕРОЙ КАПІТАЛУ

Переклад Н. Романович.

(Продовження.)

— Містер Гріндер, — сказав він, — я замкаю фабрики й лишаво їх під вашим доглядом. Ви будете мати триста приватних шпівонів — можете взяти їх три тисячі, коли це буде потрібно для охорони власности, потім ви постарайтесь набрати нових робітників, і за тиждень фабрики повинні працювати. Годі вже ріжних вагань, хочу вже край покласти цим дурницям раз на завжди. Заводи повинні працювати, хочби для цього треба було ужити всіх військ Злучених Держав. І головне — членів спілки ні в якій раз не можна приймати назад, хіба як окремих осіб. Всего доброго.

Він одягся й вийшов, щоб сісти в екипаж. Накрапав дощик; він зашпіннувся шмально й сидів непорухом, дивлячись перед себе, поки екипаж нісся вулицями. Але раптом екипаж став. Роберт ван-Ренселер вийшов з своєї задуми й побачив, що дорогу загородила юрба.

історичні ридання, не вважаючи на глухе рокотання юрби. І ось раптом люде угледіли, що сидить в екипажі. Розлігся крик: "Це ван-Ренселер! ван-Ренселер!" Мов хвиля, юрба шугнула на нього. Крики, свистіння залукали в повітрі. Чоловіки грозили п'ястуками, жінки вигукували прокльони, хтось шурнув камнем. Президент схилився до свого візника.

— Поганай! — кричав він — Поганай! — Жени-ж далі! — люто крикнув ван-Ренселер. Тоді вінник адарив коней і вони поїхали наперед, як скажені. Кількох людей з юрби скинуто було з ніг; решта розбіглися з переляку, і карета понеслася вниз вулицею серед граду каміння й бурі прокльонів. Доїхавши до стації, містер Роберт ван-Ренселер сів у свій власний вагон і звелів принести собі чого-небудь винити; потім весь час курив, поринувши в думках, аж поки доїхав до Нью Йорку. На двірні він почув крики: "Ню-вину! Спеціальне видання. Новини". Купив газету, сів в свій автомобіль, сказавши одне лиш слово: "додому", занявся читанням нових відомостей. В газеті була списана ціла сцена конференції з звичайними прикрасами; оповідалося, що ухвалено почати страйк і що почалися вже розрухи. Було в газеті теж кілька грубих вибриків проти президента. Це-ж був додаток до "жовтої" газети. Містер Роберт ван-Ренселер читав це і всміхався.

Він приїхав до себе; не вже було не має помешкання, а ціла камениця, справжній палац, в сусідстві з батьківським домом. Роберт все ще думав про страйк, як раптом мір-

кування його були перервані слугою, що відчинив двері. — Прошу вибачити, пане. Тут, в вітальні сидить пані, що хоче вас бачити. Містер ван-Ренселер запитав глянв на чого. — Пані, — спитав він. — Та пані, здається мені, — відповів слуга. — Як призвище? — Вона не сказала свого імя. Пояснила лише, що їй треба вас бачити, і слухати не хотіла відмов.

— Гм — сказав ван-Ренселер. — Я поговорю з нею. І він увійшов у вітальню й глянув на жінку, обличчя якої закрите було густим вуалем. Вона встала й відкинула вуаль, відкриваючи страшенно біле обличчя, так подібне до мертвої голови, що Роберт подався назад. — Не пізнаєте мене? — спитала. — Ні-ні — сказав містер ван-Ренселер. — Ти справді не пізнаєш мене, Роббі? Тоді він крикнув хриплим голосом: — Деяі!

— Так, — сказала жінка, — Дезі. Цілу довшу хвилину дивився обличчю на одного; вона бачила повне здорове обличчя й червоні під камізькою, він дивився на тремтячий бістак. — Так, — сказав він раптом, — чого ви хочете? — Не багато, — відповіла вона. — Я віраю, Роббі.

— Гм... Багато часу упустило. Що ви робили? — Я жила на півночі, в Олбані. Як покинула Нью Йорк, прибрала собі інше назвисько. В мене лишилася дитина, Роббі. — О! — скрикнув він. — Розуміється! Хлопчик? — Ні, дівчинка. — Гм... чекай, пригадаю... мусять мати дванадцять років. — Тринадцять, Роббі. Це для неї я приїхала до тебе, Роббі.

— Цього можна було сподіватися. Вона тут, в Нью Йорку? — Ні, вона в Олбані, у добрих людей. Я не наслідимася взяти її з собою, я... Я... Жінка зупинилася й глянула йому просто в очі. — Потім швидко загомоніла, протягаючи до нього свої худенкі руки. — Зроби-що-небудь для неї, Роббі! Благаю тебе про це. Це все, чого я хочу. Я проживу недовго на цім світі і не можу нічого для неї зробити; ти-ж можеш подбати про неї. Тяжко було мені жити, але вона нічого про не не знає. Я лишала їй той медальон, що ти мені подарував, але я все зберегла в тайні від неї, і вона не знає навіть імени свого батька. Я ніколи не докучала тобі, Роббі, але зроби для неї те, що ти міг-би колиш для мене зробити.

— Я думаю, що старий джентльмен добре тебе забережив, правда? — сказав ван-Ренселер діловим тоном. — Я не нарікаю, — відповіла вона. — Тільки обіймай мені, що відшукаєш її і зробиш щонебудь для неї! Це тобі не в'яжко, але обіймай мені!

(Далі буде.)

ЧИ ВИ ВЖЕ МАЄТЕ
найновішу книжку відомого пролетарського письменника М. ІРЧАНА
КАРПАТСЬКА НІЧ
що недавно вийшла в друку? Якщо немає її на вас, або ви її знайшли, то поспішайте купити, а буде мати корисну книжку в хаті. Не тратьте вона вартості навіть тоді, як ви перечитаете її. Це дова повість з воєнних часів в Галичині і в життя робітників в Америці. Коли читаете, то не можете там доки відриватися від книжки, доки не перечитаете до кінця. Письменик М. Ірчан сам пережив війну і вірно описує всі її стравні події в старому краю. Читачи "Карпатської ніч" врівноважено багато вчитесь і то в найбільш приступний спосіб, бо ця книжка написана незвичайно зрозумілою мовою. Найдрукована вона на найкращому папері, оскладнена з артистичним малюнком в двох кольорах. КУПІТЬ, А НИКОЛИ НЕ ПОЖАЛІСТЕ! РОЗПОВІДАЮНЬОТ СКРІЗЬ ЦЮ КНИЖКУ. Вислідуйте книжку за попереднім надісланим грошем. ЦІНА 50 ЦЕНТІВ ЗА КНИЖКУ. Замовлення з гришию повсюди на цю адресу: Ukrainian Labor News Co., Pritchard & McGregor Winnipeg, Man.

СТОРІНКА НАШИХ ЧИТАЧІВ

ЗВІТ З РОБІТНИЧОГО ВІЩА В ГЕМІЛТОН, ОНТ.

З нагоди приїзду до Гемільтону т. Гнатюка, відбулося тут старанням відділу ТУРФДім масове віще, на якому говорив т. Павлик. Не дивлячись на те, що віще було проголошено на скоро, зійшлося поважне число робітників і робітниць.

В своїй вгодоливній промові тов. Гнатюк згадав положення робітництва в цілому світі і силу організованого пролетаріату в порівнянні до сили капіталістів. Всюди теper безробіття. Капіталістична Европа на передодні розкладу. Більш, наприклад, врятувала Канаду від безробіття на який час, але відтак вона вбухнула ще з більшою силою. Теж саме і в Зауєчних Державях. Американські капіталісти боються розкладу Європи, де вони вкляли свої капітали. Вони боються, щоб ті капітали там не пропали.

Найбільше безробіття в Англії, де кріва ще зростає. Але уряд Балдвіна більше клопотався Радянським Союзом, чим безробітним власної країни. З другого боку англійські капіталісти старяться торгувати з Радянським Союзом, щоб сак так рятувати застій індустрії.

Франція не дає ради з народами своїх колоній, які починають розуміти заміри капіталістичних хижаків. В Німеччині падає адінтійський капітал і тягне з працюючих останні соки. В балканських країнах хлєкотиє. Там де кров'ява класова боротьба (Болгарія) і ворожнеча між самими державами. В Болгарії когось шкандиця не вивішала, тих запалували в тюрми.

Наймицка Франція — шхяєтська Польща безмілосердно душить національну меншість а власне робітництво та селянство. Ту саму Польщу помагали будувати українські патріоти, бо так їм казали європейські капіталісти, яким треба було збудувати з Польщі загороду перед більшовизмом. В ті "демократичні" Польщі жандарми викладали польських і українських послів з союму. Українські попи, пани і підпани хотіли збудувати таку саму Україну. Але вони були до него нездатні, вони зміди вилуговувалися лише иншим, російським та польським панам. Ця історія їх така, такими вони і зпинують. Вони не будували держави, не боролися, але на виконаннях даних по панських передкожах в Польщі.

А що зробило робітництво та селянство України? Воно повало, голови панив і підпанив збудувало свою сильну державу, вивело її на широкий шлях економічного відродження, а пани вимело на європейський смітник. Повно робітництво і селянство всіх Радянських Республік створило міцний союз, щоб поставити гідний опір капіталістам цілого світа. Радянський Союз є тепер однією міцною в порядку. Це бачуть всі працюючі і старяться й собі боротися за такий лад, і вони не скорше чи пізніше здобудуть.

Промова т. Гнатюка була дуже зрозуміла і всі присутні слухали її з великою увагою та час від часу переривали гукаючи оплесками. На питання т. Гнатюка відповідало залучно і всі були здоволені. Було на віщу пару патріотів, але вони сиділи мовчки і не стали в обороні своїх панів.

На другий день т. Гнатюк дав цікаву лекцію про завдання членів робітничих організацій, з чого наш член багато скористався. За цю працю т. Гнатюка складаємо йому ширшу подяку, а вас, товариші робітники, кличемо ставати членами робітничих організацій і боротися за кращий лад на світі.

І. Ліщак, секретар.

БЕЗРОБІТТЯ В ВЕНКУВЕР, Б. К.

У Венкувері зростає безробіття. Сотки робітників приходять з лісів, тартаки замикуються, властители відправляють робітників. Мене також не оминуло. Цілий місяць шхав працю, але не найшов. В Венкувері, щоб найти роботу, то треба ще доплачувати до своїх мускулів, тобто треба купувати собі працю. Зайшов я в одне місце поспитати роботи при будівлі будинку, де працює невеликий турт українських робітників. Спитав я "боса", але він сказав, що не має для мене роботи. Став я і дивлюсь. Бачу, а там і бувають петлюриський офіцер працює. Ганува і він на мене таї спустив голову. Підійшов до одного знамого мені робітника і питаю, чи не косяка-б мені дістати тут роботу. Він сказав, що можна дістати, але треба заплатити по \$2.00 на тиждень "босові", бо тут вже так завалено. Ось тоби й "система".

Вішав я до папірні і діван там роботу. Але там не вільно ніного воронити про політику та про робітничу організацію, бо патріоти зараз доносять і до 24-ох годин маеш забрати. Коли я приїхав до Павел Рівер, то перше всего й тут стрінувся з бушним петлюриським офіцером.

Взагалі тут всюди багато працює колючацьких та петлюриських офіцерів, які переміщуються з своїми товаришами в Європі, а тамтє все просять у них допомоги, та кличуть йти воювати з більшовиками, бо царя вони вже найшли. Але ці шось не паюють. Самі не вірять вже в цю справу. А більшовіки дуже лаяють, бо через них мусять працювати в тартаках, папірних та кола будівлі. А я за це дуже дякую більшовікам, бо вони заставили цих панів працювати на свій прожиток.

Робітник.

ПАТРІОТИЧНА РОБОТА.

Бінфейт, Саск.

Українські патріотичні дописувачі з Бінфейта старяться очернити в "У. Г." робітників і робітничу організацію цієї місцевості. Та вони ще й в іншому напрямку працюють. Ось, наприклад, прибув до цієї місцевості з Колторст товариш. І почали на той робітника в'їдати місцеві патріоти за те, що він не хотів нічого мати з петлюриськими. Вони тоді почали доносити на него до поліції, мовляв, він червоний і приїхав провадити більшовицьку пропаганду. Поліція арештувала його і він мусів заплатити \$10.00 кари. Це так поводяться патріоти з українським робітником, вони відлекулася, що цего не зробили, але естєвасна газета викрикнула того пана, що це зробив.

Та на нему не кінець. Ці добродії лаяють пооди пороги менаджерів копалень і брешуть на робітників, щоб таким чином відібрати в них роботу. Роблять те тому, що їм через передових товаришів не ведеться добре справа в Бінфейті. І менаджері вдоволяють просьбу цих донощиків, бо неж їх підлизники. Ось тут недавно відправлено з роботи двоох робітників через такі доноси. Ці доношники не вважають на те, що в робітників є діти, які мусять мати кусок хліба, але брешуть на них перед панями, щоб той кусок хліба вирвати з уст дітей. Так то виглядають ті "вірні сини нещди України", що розпинаються за нею на папері.

А. С.

Берсфорд, Ман.

Дорогий Товаришу Редактор!

Вважаю своїм пролетарським обов'язком відповісти передлату на "У.Р.В." на час. Моя передлата скінчилась з початком місяця липня, тож посліаю Вам \$4.00 на відповлення передлати за "У.Р.В." на наступний рік і \$1.00 на пресовий фонд. За дармо газети я не люблю читати, бо газета коштує гроші. Що до мене самого, то відколю зачитати "У.Р.В.", від тоді пізнав де правда а де обман.

Тут в цій місцевості не мож зібрати ані передлати ні пресового фонду, бо тут нема українських робітників ні фермерів. Є тут ще один секційний форум Українців, але за робітничу гавіть не хоче читати. Приїде він колись ще до того переконання, що він також робітник а не пан. Кличу всіх укр. робітників, щоб читали і передплачували "У.Р.В.", бо це є дісно робітнича газета і нашим обов'язком її підтримувати.

Хай живуть "Українські Робітничі Вісті"!

З товаришним привітом, Іосиф Лісовський.

Форт Вільям, Онт.

Дорогий Товаришу!

Посліаю Вам \$4.00 на відповлення передлати за "У.Р.В.", \$2.00 на "Ф. Ж.", \$1.00 на журнал "Робітницю" і \$1.00 на пресовий фонд "У.Р.В.", що разом висліаю Вам \$8.00. Кличу всіх українських робітників і робітниць, щоб читали і передплачували робітничі часописи. Читайте "У.Р.В.", "Ф. Ж." і жіночий журнал "Робітницю", бо лише ці часописи обороняють інтересу робітників. Батьки і матері повинні постаратися, щоб їхні діти читали робітничу газету в англійській мові, яка для них спеціально видається в Торонто.

Хай же і розвивається робітничий преса!

Іван Рогатичук.

ПРЕСОВИЙ ФОНД "УКР РОБ. ВІСТЕЙ"

П. Іваніцький, Вінніпег, Ман. \$2.00

В. Рогатичук, Форт Вільям, Онт. 1.00
П. Мельник, Порт Колборн, Онт. 1.00
П. Лісовський, Берсфорд, Ман. 1.00
П. Волошин, Іст Килдонан, Ман. 1.00
С. Дейгалоє, Вінніпег, Ман. 1.00
М. Савалюк, Нестов, Алта. 25

ЗВІТ З ТРАВНЕВОЇ КАМПАЇ В КОРИСТЬ НАШОЇ ПРЕСИ.

Келгари, Алта.

Дорогі Товариші!

Посліаю Вам \$141.40 як передлату і пресовий фонд на "У.Р.В.", "Ф. Ж." і "Робітницю". Звіт травневого комітету, в склад якого входили представники всіх українських робітничих організацій при У.Р.Д. в Келгари представляється так:

На пресовий фонд "У.Р.В." з підтримки вилучено \$65.90
З добровільних жертв 28.00
На передлату "У.Р.В." зібрано 22.00
На пресовий фонд "Робітницю" 19.00
На передлату "Робітницю" 4.50
На передлату "Ф. Ж." 2.00

Разом \$141.40

Передлату і пресовий фонд "Робітницю" буде поміщено в журналі.

Імена жертводавців, що жертвували на пресовий фонд "У.Р.В." підчас святкування дня 1. травня:

- М. Романів \$1.00
Я. Бобій \$1.00
Л. Певак \$1.00
В. Бойчук \$1.00
В. Середюк \$1.00
П. Корницький \$1.00
Т. Лотий \$1.00
В. К. Якимович \$1.00
К. Кінш \$1.00
Н. Штільський \$1.00
Р. Назаркевич \$1.00
Я. Мойсюк \$1.00
Г. Чорнобай \$1.00
В. Гуцулак \$1.00
А. Галчук \$1.00
А. Кривокузький \$1.00
І. Кучман \$1.00
Н. Ніколаїчук \$1.00
Сем Бев \$1.00
М. Зінкевич \$1.00
В. Кілева \$1.00
Т. Никитюк \$1.00
Г. Вусик \$1.00
Ю. Броцький \$1.00
Д. Андрищук \$1.00
М. Захарчук \$1.00
Ф. Дудар \$1.00
Т. Тевбер \$1.00
Д. Попов \$1.00
Анна Гавриш \$1.00
М. Адам \$1.00
М. Гвіє \$1.00
І. Меренчук \$1.00
І. Либін \$1.00
С. Мулярій \$1.00
Катерина Гута \$1.00
Т. Крисок \$1.00
І. Чиборак \$1.00
Марія Шандаро \$1.00
А. Тимчук \$1.00
П. Галчак \$1.00
Д. Гавриш \$1.00
Безіменних 1.05

Разом \$21.75

Т-ка Анна Прокипчук збирала на весілля в тов. і товаришки Миролуці на пресовий фонд "У.Р.В.":

- І. К. Миролуці \$2.00
І. Прокипчук 1.00
І. Курій 1.00
Н. Пилипчук 1.00
Н. Адам 1.00
К. Гнатиниш 1.00
В. Нездропо 1.00

Разом \$6.25

З помічю нашої робітничей преї ми трохи співізнали. Не бачучи нікого на сторінках "У.Р.В." про Келгари, читачі можуть думати, що ми нічого тут в тім напрямку не робили. Одначе так воно не є, бо тут робили всі можливі старання, щоб допомогти нашої одинокій в Канаді українській робітничій пресі. Співізнали через те, що якраз в місяці травню пришло нам заплатити податок та інші розходи, що забрало в нас кілька соток доларів. Але і на пресу мусили постаратися і робили все по своїх силах, щоб в ці тяжкі часи бодай чим небудь помігти нашої дорогій пресі.

Всім жертводавцям, передплатникам і колекторам травневий комітет складає ширшу подяку.

З товаришним привітом, За Травневий Комітет, А. Войтинши, секр.

СПРОСТУВАННЯ.

В 88 ч. "У.Р.В." між жертводавцями на пресовий фонд з Едмонтоном було поміщено що т-ка Анна Вірстюк збирала на лістку ч. 2530 на пресовий фонд \$2.50, а має бути: жертводала на лістку ч. 2530 на пресовий фонд "У.Р.В." \$2.50.

ПЕРЕПИСКА РЕДАКЦІ.

Я. С., Савт Поркопайн, Онт. — Найкраще що справу вирішити на місці самих членів організації.
Т. П., Клевер, Онт. — Теоретика у вас слаба. Краще пишіть про робітничий рух у Вашій місцевості.

Українська робітнича преса

це ознака сили і свідомости робітництва. Памятайте про пресовий фонд і відповлення передлати!

НАША АРМІЯ ЗРОСТАЄ!

В останніх тижнях салудочі товариші і товаришки, продавали для нашої газети нових передплатників:

М. Більшовський в Форт Вільям, Онт. придбав двоох цілорічних, двоох піврічних і одного кварталного передплатників.
Василь Шевчук в Форт Френсіс, Онт. придбав двоох цілорічних і одного піврічного передплатників.

В. Гаврилюк в Вінніпегу, Ман. придбав одного цілорічного передплатника.

П. Поворозник в Вінніпегу, Ман. придбав одного цілорічного передплатника.

Р. Т. Петриш в Вінніпегу, Ман. придбав одного кварталного передплатника.

Д. Корник в Вінніпегу, Ман. придбав одного кварталного передплатника.

Д. Семеток в Беверлей, Алта. придбав одного кварталного передплатника.

Іван Карча в Тімніс, Онт. придбав одного цілорічного передплатника.

Г. Панчишак в Іст Килдонан, Ман. придбав одного кварталного передплатника.

В. Паньківський в Сейнт Боніфейс, Ман. придбав двоох піврічних передплатників.

Ю. Галдіш в Іст Килдонан, Ман. придбав одного кварталного передплатника.

О. Голуб в Саскатуні, Саск. придбав одного піврічного передплатника.

І. Петелько в Саскатуні, Саск. придбав одного піврічного передплатника.

М. Ладан в Вінніпегу, Ман. придбав одного цілорічного передплатника.

М. Березан в Вегревін, Алта. придбав одного кварталного передплатника.

Н. Черніський в Форд, Онт. придбав одного кварталного передплатника.

Д. Антонович в Гейтрем, Ман. придбав одного цілорічного передплатника.

Т. Борук в Бінфейті, Саск. придбав троох піврічних передплатників.

Василь Чепига в Веланд, Онт. придбав троох піврічних передплатників.

І. Станійшин в Торондо, Онт. придбав одного цілорічного передплатника.

Л. Мигонич в Лоскар, Алта. придбав двоох цілорічних і троох піврічних передплатників.

А. Качмар в Монреалі, Кве. придбав одного цілорічного передплатника.

Роман Бергита в Монреалі, Кве. придбав одного цілорічного, двоох піврічних і двоох кварталних передплатників.

Анна Геца в Монреалі, Кве. придбав одного піврічного передплатника.

С. Косіньський в Монреалі, Кве. придбав одного кварталного передплатника.

Яків Каравський в Монреалі, Кве. придбав троох цілорічних і троох піврічних передплатників.

Василь Гуцька в Веланд, Онт. придбав двоох піврічних передплатників.

Я. Семенов в Савт Поркопайн, Онт. придбав чотиох піврічних передплатників.

О. Мокрій в Едмонтоні, Алта. придбав одного цілорічного передплатника.

І. Качановський в Розенбург, Ман. придбав одного кварталного передплатника.

С. Гілоє в Вест Торонто, Онт. придбав одного цілорічного передплатника.

М. Вільницький в Кенора, Онт. придбав одного кварталного передплатника.

Г. Тофан в Нью Торонто, Онт. придбав п'ятоох піврічних передплатників.

Яків Омек в Вест Торонто, Онт. придбав одного цілорічного передплатника.

О. Пасічник в Вест Торонто, Онт. придбав одного піврічного передплатника.

Г. Баран в Торонто, Онт. придбав двоох цілорічних і одного кварталного передплатників.

Деякі товариші збирають стару передлату (відповлення), за що також ширю їм дякуємо, але в газеті подаємо тільки імена тих товаришів, що придбали нових передплатників.

Ваша газета, Товариші, ширю Вам дякує за Ваш труд і надієся, що Ви й надалі продовжатимете почате діло.

Відкривайте очі робітникам, що їх захирили пани своєю пресою, школами і пропагандою! Хто салудочий?!

Відкривайте очі робітникам, що їх захирили пани своєю пресою, школами і пропагандою! Хто салудочий?!

Відкривайте очі робітникам, що їх захирили пани своєю пресою, школами і пропагандою! Хто салудочий?!

Відкривайте очі робітникам, що їх захирили пани своєю пресою, школами і пропагандою! Хто салудочий?!

Відкривайте очі робітникам, що їх захирили пани своєю пресою, школами і пропагандою! Хто салудочий?!

Відкривайте очі робітникам, що їх захирили пани своєю пресою, школами і пропагандою! Хто салудочий?!

Відкривайте очі робітникам, що їх захирили пани своєю пресою, школами і пропагандою! Хто салудочий?!

Відкривайте очі робітникам, що їх захирили пани своєю пресою, школами і пропагандою! Хто салудочий?!

Відкривайте очі робітникам, що їх захирили пани своєю пресою, школами і пропагандою! Хто салудочий?!

Відкривайте очі робітникам, що їх захирили пани своєю пресою, школами і пропагандою! Хто салудочий?!

Відкривайте очі робітникам, що їх захирили пани своєю пресою, школами і пропагандою! Хто салудочий?!

Відкривайте очі робітникам, що їх захирили пани своєю пресою, школами і пропагандою! Хто салудочий?!

Відкривайте очі робітникам, що їх захирили пани своєю пресою, школами і пропагандою! Хто салудочий?!

Відкривайте очі робітникам, що їх захирили пани своєю пресою, школами і пропагандою! Хто салудочий?!

Відкривайте очі робітникам, що їх захирили пани своєю пресою, школами і пропагандою! Хто салудочий?!

Відкривайте очі робітникам, що їх захирили пани своєю пресою, школами і пропагандою! Хто салудочий?!

Відкривайте очі робітникам, що їх захирили пани своєю пресою, школами і пропагандою! Хто салудочий?!

Відкривайте очі робітникам, що їх захирили пани своєю пресою, школами і пропагандою! Хто салудочий?!

Відкривайте очі робітникам, що їх захирили пани своєю пресою, школами і пропагандою! Хто салудочий?!

Відкривайте очі робітникам, що їх захирили пани своєю пресою, школами і пропагандою! Хто салудочий?!

Відкривайте очі робітникам, що їх захирили пани своєю пресою, школами і пропагандою! Хто салудочий?!

Відкривайте очі робітникам, що їх захирили пани своєю пресою, школами і пропагандою! Хто салудочий?!

Відкривайте очі робітникам, що їх захирили пани своєю пресою, школами і пропагандою! Хто салудочий?!

Відкривайте очі робітникам, що їх захирили пани своєю пресою, школами і пропагандою! Хто салудочий?!

Відкривайте очі робітникам, що їх захирили пани своєю пресою, школами і пропагандою! Хто салудочий?!

Відкривайте очі робітникам, що їх захирили пани своєю пресою, школами і пропагандою! Хто салудочий?!

Відкривайте очі робітникам, що їх захирили пани своєю пресою, школами і пропагандою! Хто салудочий?!

Відкривайте очі робітникам, що їх захирили пани своєю пресою, школами і пропагандою! Хто салудочий?!

Відкривайте очі робітникам, що їх захирили пани своєю пресою, школами і пропагандою! Хто салудочий?!

Відкривайте очі робітникам, що їх захирили пани своєю пресою, школами і пропагандою! Хто салудочий?!

Відкривайте очі робітникам, що їх захирили пани своєю пресою, школами і пропагандою! Хто салудочий?!

Відкривайте очі робітникам, що їх захирили пани своєю пресою, школами і пропагандою! Хто салудочий?!

Відкривайте очі робітникам, що їх захирили пани своєю пресою, школами і пропагандою! Хто салудочий?!

Відкривайте очі робітникам, що їх захирили пани своєю пресою, школами і пропагандою! Хто салудочий?!

Відкривайте очі робітникам, що їх захирили пани своєю пресою, школами і пропагандою! Хто салудочий?!

Відкривайте очі робітникам, що їх захирили пани своєю пресою, школами і пропагандою! Хто салудочий?!

Відкривайте очі робітникам, що їх захирили пани своєю пресою, школами і пропагандою! Хто салудочий?!

Відкривайте очі робітникам, що їх захирили пани своєю пресою, школами і пропагандою! Хто салудочий?!

Відкривайте очі робітникам, що їх захирили пани своєю пресою, школами і пропагандою! Хто салудочий?!

Відкривайте очі робітникам, що їх захирили пани своєю пресою, школами і пропагандою! Хто салудочий?!

Відкривайте очі робітникам, що їх захирили пани своєю пресою, школами і пропагандою! Хто салудочий?!

Відкривайте очі робітникам, що їх захирили пани своєю пресою, школами і пропагандою! Хто салудочий?!

Відкривайте очі робітникам, що їх захирили пани своєю пресою, школами і пропагандою! Хто салудочий?!

Відкривайте очі робітникам, що їх захирили пани своєю пресою, школами і пропагандою! Хто салудочий?!

Відкривайте очі робітникам, що їх захирили пани своєю пресою, школами і пропагандою! Хто салудочий?!

Відкривайте очі